

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

7. juli 2022 *

»Præjudiciel forelæggelse – retligt samarbejde i civile sager – forkyndelse af dokumenter – forordning (EF) nr. 1393/2007 – artikel 8, stk. 1 – frist på en uge for at gøre brug af retten til at nægte at modtage dokumentet – afgørelse om tvangsfuldbyrdelse afsagt i én medlemsstat og forkyndt i en anden medlemsstat udelukkende på den første medlemsstats sprog – lovgivning i førstnævnte medlemsstat, hvori der fastsættes en frist på otte dage til at fremsætte indsigelse mod denne afgørelse – indsigelsesfrist, der begynder at løbe samtidigt med fristen for at gøre brug af retten til at nægte at modtage dokumentet – artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – adgang til effektive retsmidler«

I sag C-7/21,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Bezirksgericht Bleiburg (distriktsdomstolen i Bleiburg, Østrig) ved afgørelse af 6. november 2020, indgået til Domstolen den 8. januar 2021, i sagen

LKW WALTER Internationale Transportorganisation AG

mod

CB,

DF,

GH,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, C. Lycourgos, og dommerne S. Rodin, J.-C. Bonichot, L.S. Rossi og O. Spineanu-Matei (refererende dommer),

generaladvokat: P. Pikamäe,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

* Processprog: tysk.

efter at der er afgivet indlæg af:

- LKW WALTER Internationale Transportorganisation AG, CB, DF og GH ved Rechtsanwältin M. Erman, R. Grilc, S. Grilc, J.J. Janezic, M. Ranc, G. Schmidt, M. Škof og R. Vouk,
- den slovenske regering ved A. Vran, som befuldmægtiget,
- Europa-Kommissionen ved H. Krämer og S. Noë, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 10. marts 2022,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 18, stk. 1, TEUF, artikel 8 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 af 13. november 2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager (forkyndelse af dokumenter) og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1348/2000 (EUT 2007, L 324, s. 79) samt artikel 36 og 39 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EUT 2012, L 351, s. 1), sammenholdt med artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«) og artikel 4, stk. 3, TEU.
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem LKW Walter Internationale Transportorganisation AG på den ene side og CB, DF og GH på den anden side om et erstatningskrav vedrørende deres advokatansvar for undladelse af inden for den fastsatte frist at fremsætte indsigelse mod en afgørelse om tvangsfuldbyrdelse afsagt af en slovensk ret.

EU-retten

- 3 2., 10. og 12. betragtning til forordning nr. 1393/2007 havde følgende ordlyd:
 - »(2) For at det indre marked kan fungere tilfredsstillende, er det nødvendigt at forbedre og fremskynde fremsendelsen af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager til forkyndelse mellem medlemsstaterne.
- [...]
- (10) For at denne forordning kan fungere efter hensigten, bør det kun i undtagelsestilfælde være muligt at nægte at forkynde dokumenter.
- [...]
- (12) Den modtagende instans bør under anvendelse af formularen give adressaten skriftlig underretning om, at han kan nægte at modtage det dokument, der skal forkyndes, i forbindelse med forkyndelsen eller ved at returnere dokumentet til den modtagende instans senest en uge efter, hvis det ikke er affattet enten på et sprog, som han forstår, eller

på det officielle sprog eller et af de officielle sprog på forkyndelsesstedet. Denne bestemmelse bør også finde anvendelse på den efterfølgende forkyndelse, hvis adressaten har gjort brug af sin ret til at nægte at modtage dokumentet. Disse bestemmelser om nægtelse bør også finde anvendelse på forkyndelse ved diplomatiske eller konsulære repræsentanter, postforkyndelse og direkte forkyndelse. Det bør fastsættes, at forkyndelsen af det dokument, der nægtes modtaget, kan afhjælpes ved at forkynde en oversættelse af dokumentet for adressaten.«

- 4 Denne forordnings artikel 5 med overskriften »Oversættelse af dokumenter« fastsatte:
- »1. Rekvirenten skal af den fremsendende instans, som han overdrager dokumentet til med henblik på fremsendelse, underrettes om, at adressaten kan nægte at modtage dokumentet, hvis det ikke er affattet på et af de i artikel 8 omhandlede sprog.
 - 2. Rekvirenten afholder eventuelle udgifter til oversættelse, der er påløbet forud for dokumentets fremsendelse, med forbehold af en eventuel senere afgørelse truffet af retten eller den kompetente myndighed om, hvem disse udgifter påhviler.«
- 5 Forordningens artikel 8 med overskriften »Mulighed for at nægte at modtage dokumentet« i kapitel II, afdeling 1, bestemte:
- »1. Den modtagende instans underretter under anvendelse af formularen i bilag II adressaten om, at han kan nægte at modtage det dokument, der skal forkyndes, i forbindelse med forkyndelsen eller ved at returnere dokumentet til den modtagende instans senest en uge efter, hvis det ikke er affattet på eller ledsaget af en oversættelse til et af følgende sprog:
 - a) et sprog, som adressaten forstår, eller
 - b) modtagerstatens officielle sprog eller, hvis der er flere officielle sprog i den pågældende medlemsstat, det officielle sprog eller et af de officielle sprog på det sted, hvor forkyndelsen skal finde sted.
 - 2. Har den modtagende instans fået oplyst, at adressaten nægter at modtage dokumentet, jf. stk. 1, underretter den straks den fremsendende instans herom [...] og returnerer anmodningen og de dokumenter, der ønskes oversat, til den fremsendende instans.
 - 3. Har adressaten nægtet at modtage dokumentet, jf. stk. 1, kan forkyndelsen af dokumentet afhjælpes ved, at dokumentet forkyndes for adressaten i overensstemmelse med bestemmelserne i denne forordning ledsaget af en oversættelse til et af de i stk. 1 omhandlede sprog. I så fald er datoen for dokumentets forkyndelse den dato, på hvilken dokumentet ledsaget af oversættelsen forkyndes i overensstemmelse med modtagerstatens lovgivning. Hvis et dokument i henhold til en medlemsstats lovgivning skal forkyndes inden for en bestemt frist, er den dato, der gælder i forhold til rekvirenten, dog den, på hvilken det oprindelige dokument blev forkyndt, jf. artikel 9, stk. 2.
 - 4. Stk. 1, 2 og 3 finder også anvendelse på de fremsendelses- og forkyndelsesmåder for retslige dokumenter, der er omhandlet i afdeling 2.

5. Ved anvendelsen af stk. 1 underretter [...] myndigheden eller personen, hvis forkyndelsen foretages efter artikel 14, adressaten om, at han kan nægte at modtage dokumentet, og at ethvert dokument, der nægtes modtaget, skal sendes [...] til den pågældende myndighed eller person.«
- 6 Samme forordnings artikel 14 med overskriften »Postforkyndelse« i kapitel II, afdeling 2, fastsatte:
»Hver medlemsstat har adgang til at lade retslige dokumenter forkynde for personer, der er bosat i en anden medlemsstat, direkte med posten ved anbefalet brev med modtagelsesbevis eller tilsvarende.«
- 7 Formularen med overskriften »Underretning af adressaten om dennes ret til at nægte at modtage« i bilag II til forordning nr. 1393/2007 indeholdt bl.a. følgende angivelse til adressaten:
»De kan nægte at modtage dokumentet, hvis det ikke er affattet på eller ledsaget af en oversættelse til enten et sprog, som De forstår, eller det officielle sprog eller et af de officielle sprog på forkyndelsesstedet.
Hvis De ønsker at gøre brug af denne ret, skal De nægte at modtage dokumentet ved forkyndelsen direkte over for den person, der forkynder det, eller returnere det til nedenstående adresse senest en uge efter forkyndelsen med angivelse af, at De nægter at modtage det.«
- 8 Denne formular indeholdt ligeledes et afsnit med overskriften »Erklæring fra adressaten«, som adressaten, såfremt vedkommende nægtede at modtage det pågældende dokument, skulle underskrive og udfylde ved at afkrydse feltet ud for det/de officielle EU-sprog, som den pågældende forstod. Dette afsnit havde følgende ordlyd:
»Jeg nægter at modtage vedlagte dokument, da det ikke er affattet på eller ledsaget af en oversættelse til et sprog, som jeg forstår, eller det officielle sprog eller et af de officielle sprog på forkyndelsesstedet.
Jeg forstår følgende sprog:
[...]«
- 9 Forordning nr. 1393/2007 blev ophævet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/1784 af 25. november 2020 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civil- og handelsretlige sager (forkyndelse af dokumenter) (EUT 2020, L 405, s. 40), der finder anvendelse fra den 1. juli 2022. Henset til tidspunktet for de faktiske omstændigheder i tvisten i hovedsagen skal anmodningen om præjudiciel afgørelse imidlertid behandles på grundlag af forordning nr. 1393/2007.

National ret

Østrigsk ret

- 10 § 1295 i Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch (den almindelige borgerlige lovbog, herefter »ABGB«) fastsætter i stk. 1:

»Enhver er berettiget til af skadevolderen at kræve erstatning for en skade, som denne har forvoldt den pågældende ved en culpøs handling; skaden kan være forvoldt ved en tilsidesættelse af en aftalemæssig forpligtelse eller være uden forbindelse til en aftale.«

- 11 ABGB's § 1299 bestemmer:

»Den, der offentligt udøver et hverv, en kunst, et erhverv eller et håndværk, eller den, der frivilligt påtager sig en opgave, hvis udførelse kræver kunstkendskab eller usædvanlig flid, viser dermed, at han anser sig selv for at besidde den fornødne flid og de krævede usædvanlige kundskaber; han må derfor bære ansvaret for en mangel herpå. Hvis den, der har tildelt vedkommende opgaven, var bekendt med førstnævntes manglende erfaring eller ved at udvise almindelig opmærksomhed kunne have været bekendt hermed, har den pågældende ligeledes udvist uagtsomhed.«

- 12 ABGB's § 1300 bestemmer:

»En ekspert er ligeledes ansvarlig, når vedkommende fejlagtigt og mod vederlag giver et skadeforvoldende råd inden for området for vedkommendes kunst eller videnskab. Bortset fra et sådant tilfælde er en rådgiver kun ansvarlig for de skader, vedkommende forsætligt har forvoldt en anden person gennem sin rådgivning.«

Slovensk ret

- 13 Artikel 9 i Zakon o izvršbi in zavarovanju (lov om fuldbyrdelse og foreløbige retsmidler, Uradni list RS, nr. 3/07) i den affattelse, der finder anvendelse på tvisten i hovedsagen (herefter »ZIZ«), har overskriften »Retsmidler og appelrettens territoriale kompetence i forbindelse med fuldbyrdelse på grundlag af et retsgyldigt dokument«. Denne artikel har følgende ordlyd:

»En afgørelse, som er afsagt i første instans, kan appelleres, medmindre andet er fastsat ved lov.

Debitors retsmiddel til prøvelse af en afgørelse om tvangsfuldbyrdelse, der imødekommer en anmodning om tvangsfuldbyrdelse, er indsigelse.

Appellen skal iværksættes, og indsigelsen fremsættes, inden for en frist på otte dage regnet fra forkyndelsen af førsteinstansrettens afgørelse, medmindre andet er fastsat ved lov.

En appel, der iværksættes rettidigt, og som antages til realitetsbehandling, forkyndes for modparten med henblik på, at denne kan tage til genmæle, såfremt den afgørelse fra retten i første instans, som appellen er rettet mod, ligeledes er blevet forkyndt for vedkommende.

Afgørelsen om indsigelsen kan appelleres.

Hverken appellen eller indsigelsen har opsættende virkning, medmindre andet er fastsat ved lov.

Afgørelsen om appellen er endelig.

[...]«

- 14 ZIZ's artikel 53 med overskriften »Indsigelse som debtors eneste retsmiddel« fastsætter:

»En afgørelse om tvangsfuldbyrdelse, der imødekommer en anmodning om tvangsfuldbyrdelse, kan gøres til genstand for en indsigelse fra debtors side, medmindre denne alene ønsker at anfægte afgørelsen om sagsomkostningerne.

Indsigelsen skal være begrundet. Debitor skal i indsigelsen anføre de faktiske omstændigheder, som indsigelsen er støttet på, og fremlægge beviser herfor, idet indsigelsen i modsat fald anses for ikke at være begrundet.«

- 15 Under overskriften »Indsigelse mod en afgørelse, der er afsagt på grundlag af et retsgyldigt dokument«, bestemmer ZIZ's artikel 61 følgende:

»En indsigelse mod en afgørelse om tvangsfuldbyrdelse, der er afsagt på grundlag af et retsgyldigt dokument, er omfattet af bestemmelserne i denne lovs artikel 53 og 54 [...].

Såfremt den i det foregående stykke omhandlede indsigelse har til formål at anfægte den del af afgørelsen om tvangsfuldbyrdelse, hvorved debitor pålægges at betale fordringen, anses indsigelsen for at være begrundet i denne henseende, hvis debitor har redegjort for de faktiske omstændigheder, som indsigelsen er støttet på, og har fremlagt beviser, der godtgør de faktiske omstændigheder, der er anført i indsigelsen.

[...]«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 16 Sagsøgeren i hovedsagen er et selskab, der er registreret i det østrigske selskabsregister, og som driver virksomhed inden for international godstransport.
- 17 Den 30. oktober 2019 forkyndte Okrajno sodišče v Ljubljani (retten i første instans i Ljubljana, Slovenien) pr. post en afgørelse om tvangsfuldbyrdelse for sagsøgeren i hovedsagen, der var afsagt på begæring af Transport Gaj d.o.o., og hvorved der blev anordnet udlæg i 25 fordringer, som sagsøgeren i hovedsagen havde på forskellige slovenske selskaber, med henblik på inddrivelse af et beløb på 17 610 EUR (herefter »den omhandlede afgørelse«). Denne afgørelse blev afsagt som en udeblivelsesafgørelse på grundlag af retsgyldige dokumenter, nemlig fakturaer, uden at der var blevet indhentet bemærkninger fra sagsøgeren i hovedsagen.
- 18 Den omhandlede afgørelse indgik først til sagsøgeren i hovedsagens juridiske afdeling via selskabets interne posttjeneste den 4. november 2019. Efter en udveksling af oplysninger om karakteren og konsekvenserne af den omhandlede afgørelse mellem sagsøgeren i hovedsagen og de sagsøgte i hovedsagen, der er partnere i et advokatfirma med hjemsted i Klagenfurt (Østrig), anmodede sagsøgeren i hovedsagen den 5. november 2019 de sidstnævnte om at fremsætte indsigelse mod denne afgørelse. Blandt de dokumenter, som sagsøgeren i hovedsagen havde fremsendt til de sagsøgte i hovedsagen, var en fotokopi af en konvolut, der viste, at sagsøgeren i hovedsagen faktisk havde modtaget afgørelsen den 30. oktober 2019.
- 19 Den 11. november 2019 fremsatte de sagsøgte i hovedsagen en begrundet indsigelse mod den omhandlede afgørelse ved Okrajno sodišče v Ljubljani (retten i første instans i Ljubljana, Slovenien). De betalte ligeledes den retsafgift på 55 EUR, som denne ret opkrævede.

- 20 Ved afgørelse af 10. december 2019 afviste den nævnte ret indsigelsen som værende fremsat for sent, idet den var blevet fremsat mere end otte dage efter forkyndelsen af den omhandlede afgørelse.
- 21 De sagsøgte i hovedsagen iværksatte på vegne af sagsøgeren i hovedsagen appel til prøvelse af denne afgørelse ved Višje sodišče v Mariboru (appeldomstolen i Maribor, Slovenien). Til støtte for appellen gjorde de bl.a. gældende, at fristen på otte dage for at fremsætte indsigelse var forfatningsstridig, eftersom en så kort frist ikke var forenelig med EU-retten. De gjorde ligeledes gældende, at den omhandlede afgørelse ikke var blevet forkyndt i henhold til forordning nr. 1393/2007, idet den navnlig ikke var i overensstemmelse med denne forordnings artikel 8 og ikke var blevet forkyndt ved den modtagende instans som omhandlet i forordningens artikel 2.
- 22 Da Višje sodišče v Mariboru (appeldomstolen i Maribor) forkastede den appel, der var blevet iværksat af de sagsøgte i hovedsagen, er den omhandlede afgørelse blevet endelig og eksigibel. Sagsøgeren i hovedsagen betalte på grundlag af denne afgørelse hele det deri omhandlede beløb.
- 23 Efter disse procedurer anlagde sagsøgeren i hovedsagen ved Bezirksgericht Bleiburg (distriktsdomstolen i Bleiburg, Østrig), som er den forelæggende ret, et erstatningssøgsmål mod de sagsøgte i hovedsagen på grund af de slovenske retters afvisning af indsigelsen mod den omhandlede afgørelse som for sent fremsat, idet de på grundlag heraf påstod de sagsøgte i hovedsagen dømt til at betale et beløb på 22 168,09 EUR svarende til det beløb, der var betalt i henhold til den omhandlede afgørelse, med tillæg af renter og sagsomkostninger.
- 24 Den 10. juli 2020 udstedte den forelæggende ret et betalingspåkrav mod de sagsøgte i hovedsagen på det krævede beløb.
- 25 Disse fremsatte indsigelse mod dette påkrav ved samme ret, idet de i det væsentlige gjorde gældende, at fristen på otte dage som fastsat i ZIZ for at rejse indsigelse mod en akt som den omhandlede afgørelse hverken er i overensstemmelse med artikel 36 og 39 i forordning nr. 1215/2012, artikel 8 og artikel 19, stk. 4, i forordning nr. 1393/2007 eller artikel 18, stk. 1, TEUF og chartrets artikel 47, og at indsigelsen mod den omhandlede afgørelse – hvis de slovenske retter havde anvendt disse bestemmelser korrekt – følgelig ikke havde kunnet afvises som for sent fremsat.
- 26 Den forelæggende ret har anført, at den i forbindelse med den indsigelsessag, som verserer for den, skal undersøge, om betingelserne for, at de sagsøgte i hovedsagen kan ifalde ansvar i henhold til den almindelige borgerlige lovbogs § 1295 ff., er opfyldt, navnlig hvis den skade, som sagsøgeren i hovedsagen kræver erstattet, er forårsaget af en culpøs adfærd, der kan tilregnes de sagsøgte i hovedsagen. Ifølge den forelæggende ret forudsætter en sådan undersøgelse, henset til den argumentation, der er fremført af de sagsøgte i hovedsagen, en fortolkning af dels visse bestemmelser i forordning nr. 1393/2007, for så vidt som tvisten i hovedsagen vedrører forkyndelse af et retsligt dokument, dels forordning nr. 1215/2012, da spørgsmålet vedrørende kravet om rettidig meddelelse af et indledende processkrift ligeledes er centralt i sagen.
- 27 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at den frist på otte dage, der er fastsat i ZIZ, for at fremsætte indsigelse mod en afgørelse om tvangsfuldbyrdelse afsagt efter en summarisk procedure, der er blevet indledt elektronisk, alene på grundlag af det af rekvirenten anførte om, at der foreligger et retsgyldigt dokument, f.eks. en faktura, og uden at anmodningen i øvrigt er støttet på en endelig og eksigibel afgørelse, kan medføre en risiko for, at rekviritus ikke er i stand til rettidigt at fremsætte en begrundet indsigelse mod en sådan afgørelse. Den forelæggende ret

har til støtte for sit synspunkt henvist til den sag, der gav anledning til dom af 13. september 2018, Profi Credit Polska (C-176/17, EU:C:2018:711), hvori Domstolen fastslog, at en frist på 14 dage ikke var forenelig med retten til effektive retsmidler, for så vidt som den medførte en ikke ubetydelig risiko for, at en forbruger ikke kunne fremsætte indsigelse mod et betalingspåbud inden for denne frist.

- 28 Selv om den foreliggende sag til forskel fra den sag, der gav anledning til den nævnte dom – som vedrørte en tvist mellem en virksomhed og en forbruger om et betalingspåbud udstedt på grundlag af en veksler – vedrører en tvist mellem to virksomheder, står det ikke desto mindre fast, at risikoen for overskridelse af den frist, som Domstolen tog i betragtning i den nævnte dom, er endnu større, når rekvisitus, som i det foreliggende tilfælde, er etableret i en anden medlemsstat. Den forelæggende ret er følgelig af den opfattelse, at den frist på otte dage, der er fastsat i ZIZ, kan være i strid med artikel 36 og 39 i forordning nr. 1215/2012, sammenholdt med chartrets artikel 47.
- 29 Hvad angår fortolkningen af artikel 8 i forordning nr. 1393/2007 er den forelæggende ret i tvivl om, hvornår fristen på otte dage som fastsat i ZIZ for at fremsætte indsigelse mod et dokument, der er forkyndt på et andet sprog end det, adressaten anses for at forstå, hvilket er tilfældet i den foreliggende sag, begynder at løbe. I denne henseende er det den forelæggende rets opfattelse, at det for at afgøre, om en ret til retsmidler er blevet udøvet inden for den frist, som er fastsat herfor i lovgivningen i den medlemsstat, hvis myndighed har udstedt det dokument, der skal forkyndes, er nødvendigt at afvente udløbet af fristen på en uge for at udnytte muligheden for at nægte at modtage dette dokument.
- 30 Den forelæggende ret er ligeledes i tvivl om, hvorvidt ZIZ's bestemmelser om fristen for at fremsætte indsigelse mod en afgørelse om tvangsfuldbyrdelse er i overensstemmelse med artikel 18 TEUF, for så vidt som en sådan lovgivning har større indvirkning på en rekvisitus, som er etableret i en anden medlemsstat, og som vil være nødt til at iværksætte yderligere skridt knyttet til oversættelse af de forkyndte dokumenter.
- 31 Under disse omstændigheder har Bezirksgericht Bleiburg (distriktsdomstolen i Bleiburg) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Skal artikel 36 og 39 i [forordning nr. 1215/2012], sammenholdt med [chartrets] artikel 47 og med effektivitetsprincippet og ækvivalensprincippet (princippet om loyalt samarbejde i henhold til artikel 4, stk. 3, TEU)[,] fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for en medlemsstats lovgivning, som mod en afgørelse om tvangsfuldbyrdelse, som retten uden forudgående kontradiktorisk procedure og uden fuldbyrdelsesgrundlag udsteder alene på grundlag af, hvad den procesdeltagende part har hævdet, som eneste retsmiddel tillader en indsigelse, der skal fremsættes inden for otte dage på denne medlemsstats sprog, også selv om afgørelsen om tvangsfuldbyrdelse forkyndes i en anden medlemsstat på et sprog, som adressaten ikke forstår, og hvor en indsigelse, der fremsættes inden for 12 dage, allerede afvises som værende fremsat for sent?
- 2) Skal artikel 8 i [forordning nr. 1393/2007], sammenholdt med effektivitetsprincippet og ækvivalensprincippet, fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for en national foranstaltning, hvorefter forkyndelsen af formularen i bilag II om underretning af adressaten om dennes ret til at nægte modtagelse inden for fristen på en uge medfører, at også fristen for

iværksættelse af de[t] forudsatte retsmiddel til prøvelse af den samtidigt hermed forkyndte afgørelse om tvangsfuldbyrdelse, for hvilken der er fastlagt en frist på otte dage, begynder at løbe?

- 3) Skal artikel 18, stk. 1, [TEUF] fortolkes således, at den er til hinder for en medlemsstats lovgivning, hvorefter der kan gøres indsigelse mod afgørelsen om tvangsfuldbyrdelse, idet indsigelsen skal fremsættes i begrundet form inden for en frist på otte dage, og denne frist også finder anvendelse, når adressaten for afgørelsen om tvangsfuldbyrdelse er etableret i en anden medlemsstat, og afgørelsen om tvangsfuldbyrdelse hverken er affattet på det officielle sprog i den medlemsstat, hvor afgørelsen om tvangsfuldbyrdelse forkyndes, eller på et sprog, som adressaten for afgørelsen forstår?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det andet spørgsmål

- 32 Den forelæggende ret ønsker med det andet spørgsmål, der skal behandles først, nærmere bestemt oplyst, om artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 1393/2007, sammenholdt med chartrets artikel 47, skal fortolkes således, at denne bestemmelse er til hinder for en lovgivning i den medlemsstat, hvis myndighed har udstedt et dokument, der skal forkyndes, hvorefter den frist på en uge, som er omhandlet i artikel 8, stk. 1, inden for hvilken adressaten for et sådant dokument kan nægte at modtage dette af en af de grunde, der er fastsat i denne bestemmelse, begynder at løbe samtidigt med fristen for at anvende et retsmiddel til anfægtelse af dette dokument i denne medlemsstat.
- 33 Det bemærkes, at med hensyn til fortolkningen af en EU-retlig bestemmelse skal der i henhold til fast retspraksis ikke blot tages hensyn til dennes ordlyd, men også til den sammenhæng, hvori den indgår, og de mål, der forfølges med den ordning, som den udgør en del af (dom af 10.6.2021, KRONE – Verlag, C-65/20, EU:C:2021:471, præmis 25 og den deri nævnte retspraksis).
- 34 Som det fremgår af ordlyden af artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 1393/2007, giver denne bestemmelse mulighed for, at adressaten for et dokument, der skal forkyndes, kan nægte at modtage dette dokument, hvis det ikke er affattet på eller ledsaget af en oversættelse til enten et sprog, som adressaten forstår, eller til modtagerstatens officielle sprog eller, alt efter omstændighederne, et af de officielle sprog på det sted, hvor forkyndelsen skal finde sted, som adressaten formodes at beherske.
- 35 Denne mulighed for at nægte at modtage det dokument, der skal forkyndes, udgør en ret for dokumentets adressat (dom af 6.9.2018, Catlin Europe, C-21/17, EU:C:2018:675, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis). Adressaten kan udøve denne ret enten på tidspunktet for dokumentets forkyndelse eller inden for en frist på en uge, for så vidt som han returnerer det inden for denne frist.
- 36 Det følger ligeledes af Domstolens praksis, at denne ret til at nægte at modtage et dokument, der skal forkyndes, gør det muligt at beskytte retten til forsvar for dokumentets adressat under overholdelse af kravet om en retfærdig rettergang som fastsat i chartrets artikel 47, stk. 2. Selv om forordning nr. 1393/2007 først og fremmest har til formål at sikre en effektiv og hurtig afvikling af retslige procedurer og en forsvarlig retspleje, kan disse formål ikke virkeliggøres ved

på nogen som helst måde at svække den faktiske iagttagelse af retten til forsvar for de omhandlede dokumenters adressater (jf. i denne retning dom af 6.9.2018, *Catlin Europe*, C-21/17, EU:C:2018:675, præmis 33 og den deri nævnte retspraksis).

- 37 I denne sammenhæng bemærkes desuden, at denne ret for adressaten for et dokument, der skal forkyndes, til at nægte at modtage dette dokument modsvarer rekvirentens oplyste valg om ikke først at oversætte dette dokument.
- 38 I henhold til artikel 5, stk. 1, i forordning nr. 1393/2007 påhviler det nemlig den fremsendende instans at henlede rekvirentens opmærksomhed på risikoen for, at adressaten nægter at modtage et dokument, der ikke er affattet på et af de i forordningens artikel 8 omhandlede sprog. Det tilkommer dog rekvirenten at beslutte, om det omhandlede dokument skal oversættes, hvilket rekvirenten i henhold til samme forordnings artikel 5, stk. 2, desuden skal betale for (dom af 16.9.2015, *Alpha Bank Cyprus*, C-519/13, EU:C:2015:603, præmis 35).
- 39 Det skal derfor sikres, at adressaten for et dokument, der skal forkyndes, og som er affattet på et andet sprog end det, som denne må formodes at forstå, faktisk er i stand til at udøve retten til at nægte at modtage dette dokument, der, som det fremgår af denne doms præmis 36, indgår i vedkommendes grundlæggende ret til en effektiv domstolsbeskyttelse.
- 40 Hvad angår de oplysninger, som adressaten i denne henseende skal meddeles i forbindelse med forkyndelsen af et dokument i henhold til den ordning, der er indført ved forordning nr. 1393/2007, bemærkes, at der i denne forordning ikke er fastsat nogen undtagelse til anvendelsen af formularen i bilag II til forordningen. Den obligatoriske og konsekvente karakter af anvendelsen af denne formular gælder ikke alene for fremsendelse af dokumenter mellem de fremsendende og modtagende instanser, der er udpeget af medlemsstaterne, men også, således som det udtrykkeligt fremgår af ordlyden af denne forordnings artikel 8, stk. 4, for de forkyndelsesmåder, der er omhandlet i forordningens kapitel II, afdeling 2, herunder den, der er omhandlet i artikel 14, nemlig postforkyndelse af retslige dokumenter (jf. i denne retning dom af 2.3.2017, *Henderson*, C-354/15, EU:C:2017:157, præmis 55, 59 og 61, samt kendelse af 5.5.2022, *ING Luxembourg*, C-346/21, ikke trykt i Sml., EU:C:2022:368, præmis 32 og 35). Denne formular udgør, således som det fremgår af 12. betragtning til forordning nr. 1393/2007, et instrument, hvorved adressaten oplyses om sin mulighed for at nægte at modtage det dokument, der skal forkyndes.
- 41 Den effektive virkning af retten til at nægte at modtage et dokument, der skal forkyndes, forudsætter for det første, at adressaten er blevet oplyst om denne ret, og for det andet, at den pågældende har den fulde frist på en uge til sin rådighed til at vurdere, om vedkommende vil modtage eller nægte at modtage dokumentet og, i tilfælde af det sidstnævnte, returnere det.
- 42 I det foreliggende tilfælde var fristen for at fremsætte indsigelse mod den omhandlede afgørelse i henhold til ZIZ's artikel 9 otte dage regnet fra forkyndelsen af denne afgørelse. I medfør af de slovenske processuelle bestemmelser, hvis rækkevidde den slovenske regering har præciseret som svar på Domstolens spørgsmål til skriftlig besvarelse, blev denne frist imidlertid ikke beregnet fra udløbet af den frist på en uge, der er omhandlet i artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 1393/2007, men fra overgivelsen af denne afgørelse til sagsøgeren i hovedsagen, dvs. fra den 30. oktober 2019, således at disse to frister næsten fuldstændigt overlappede hinanden. Sagsøgeren i hovedsagen kunne følgelig reelt ikke udnytte hele den frist på en uge, som selskabet havde i henhold til denne forordning, til at undersøge, om det ville modtage eller nægte at

modtage det pågældende retslige dokument, da selskabet på grund af disse bestemmelser ligeledes, inden for den samme frist, alt efter omstændighederne skulle fremsætte indsigelse mod dette retslige dokument, hvis det valgte at modtage det.

- 43 En lovgivning som den i hovedsagen omhandlede fører desuden reelt til, at adressaten for et dokument, der er omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 1393/2007, fratages muligheden for fuldt ud at udnytte den frist, der er fastsat i national ret for at anlægge sag, nemlig i det foreliggende tilfælde fristen på otte dage for at fremsætte indsigelse mod det pågældende retslige dokument. I situationer, der er omfattet af retten til en effektiv domstolsbeskyttelse som fastsat i chartrets artikel 47, skal borgerne imidlertid kunne udnytte den fulde frist som fastsat i en medlemsstats nationale ret til at udøve en processuel ret til anfægtelse af et forkyndt dokument (jf. analog dom af 14.5.2020, Staatsanwaltschaft Offenburg, C-615/18, EU:C:2020:376, præmis 50 og den deri nævnte retspraksis).
- 44 Når disse frister desuden, som i det foreliggende tilfælde, begynder at løbe samtidigt, og adressaten for dokumentet – der er affattet på et sprog, som vedkommende ikke kan formodes at forstå – derfor reelt ikke kan udnytte den fulde frist for at anvende et retsmiddel til anfægtelse af dette dokument, som er fastsat i lovgivningen i den medlemsstat, hvis myndighed har udstedt dokumentet, uanset længden af denne frist, er denne adressat ringere stillet end andre adressater, som forstår det sprog, hvorpå et dokument, der er rettet til dem, er affattet, og som derfor reelt kan råde over hele denne frist til at gøre deres rettigheder gældende.
- 45 Det formål om at undgå enhver form for forskelsbehandling mellem disse to kategorier af adressater, som forfølges med artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 1393/2007, forudsætter imidlertid, at adressater, som modtager dokumentet på et andet sprog end de i denne bestemmelse omhandlede, kan udøve deres ret til at nægte at modtage dette dokument uden at blive stillet processuelt ringere på grund af den grænseoverskridende situation, de befinder sig i.
- 46 Det følger heraf, at når det dokument, der skal forkyndes, ikke er affattet på eller oversat til et af de sprog, der er omhandlet i denne bestemmelse, må den frist på en uge, som er fastsat i artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 1393/2007, ikke begynde at løbe samtidigt med fristen for at anvende et retsmiddel i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvis myndighed har udstedt dokumentet, og sidstnævnte frist skal i princippet begynde at løbe efter udløbet af fristen på en uge som omhandlet i artikel 8, stk. 1, idet et andet resultat ville bringe den effektive virkning af denne bestemmelse, sammenholdt med chartrets artikel 47, i fare.
- 47 Denne fortolkning er ligeledes i overensstemmelse med formålet med forordning nr. 1393/2007. Hvis EU-retten blev fortolket således, at den ikke var til hinder for en national lovgivning, som betyder, at fristen for at anlægge sag til anfægtelse af et dokument, der er omfattet af denne forordnings artikel 8, stk. 1, begynder at løbe fra starttidspunktet for den frist, som denne bestemmelse indrømmer adressaten for dokumentet til at vurdere, om vedkommende vil modtage eller nægte at modtage dette dokument, ville adressaten kunne blive tilskyndet til at vælge muligheden for at nægte at modtage dokumentet for ikke at blive stillet i den ringere position, som er nævnt i denne doms præmis 45.
- 48 En sådan tilskyndelse ville være i strid med forordningens formål, der, som det bl.a. fremgår af anden betragtning hertil, består i at fremme en hurtig fremsendelse af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager til forkyndelse mellem medlemsstaterne, uden at dette berører respekten for retten til forsvar for adressaten for disse dokumenter. Desuden bør det, for

at samme forordning kan fungere efter hensigten, kun være muligt at nægte at forkynde dokumenter i undtagelsestilfælde, således som det er fremhævet i tiende betragtning til forordningen.

- 49 Henset til det ovenstående skal det andet spørgsmål besvares med, at artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 1393/2007, sammenholdt med chartrets artikel 47, skal fortolkes således, at denne bestemmelse er til hinder for en lovgivning i den medlemsstat, hvis myndighed har udstedt et dokument, der skal forkyndes, hvorefter den frist på en uge, som er omhandlet i artikel 8, stk. 1, inden for hvilken adressaten for et sådant dokument kan nægte at modtage dette af en af de grunde, der er fastsat i denne bestemmelse, begynder at løbe samtidigt med fristen for at anvende et retsmiddel til anfægtelse af dette dokument i denne medlemsstat.

Det første og det tredje spørgsmål

- 50 Henset til besvarelsen af det andet spørgsmål er det uforholdsmæssigt at besvare det første og det tredje spørgsmål.

Sagsomkostninger

- 51 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Fjerde Afdeling) for ret:

Artikel 8, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 af 13. november 2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager (forkyndelse af dokumenter) og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1348/2000, sammenholdt med artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,

skal fortolkes således, at

denne bestemmelse er til hinder for en lovgivning i den medlemsstat, hvis myndighed har udstedt et dokument, der skal forkyndes, hvorefter den frist på en uge, som er omhandlet i artikel 8, stk. 1, inden for hvilken adressaten for et sådant dokument kan nægte at modtage dette af en af de grunde, der er fastsat i denne bestemmelse, begynder at løbe samtidigt med fristen for at anvende et retsmiddel til anfægtelse af dette dokument i denne medlemsstat.

Underskrifter